

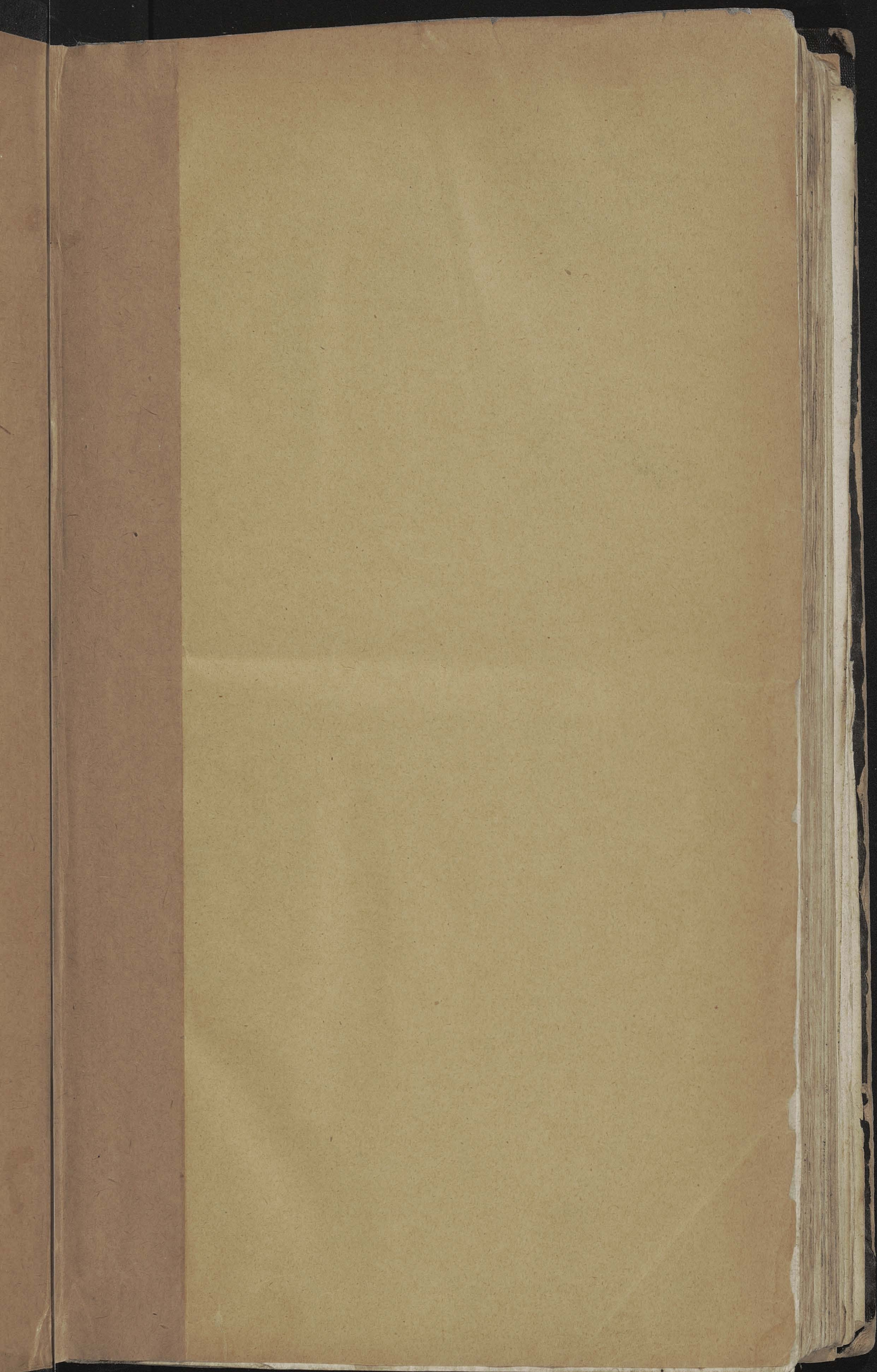
14633
Mag. St. Dr.

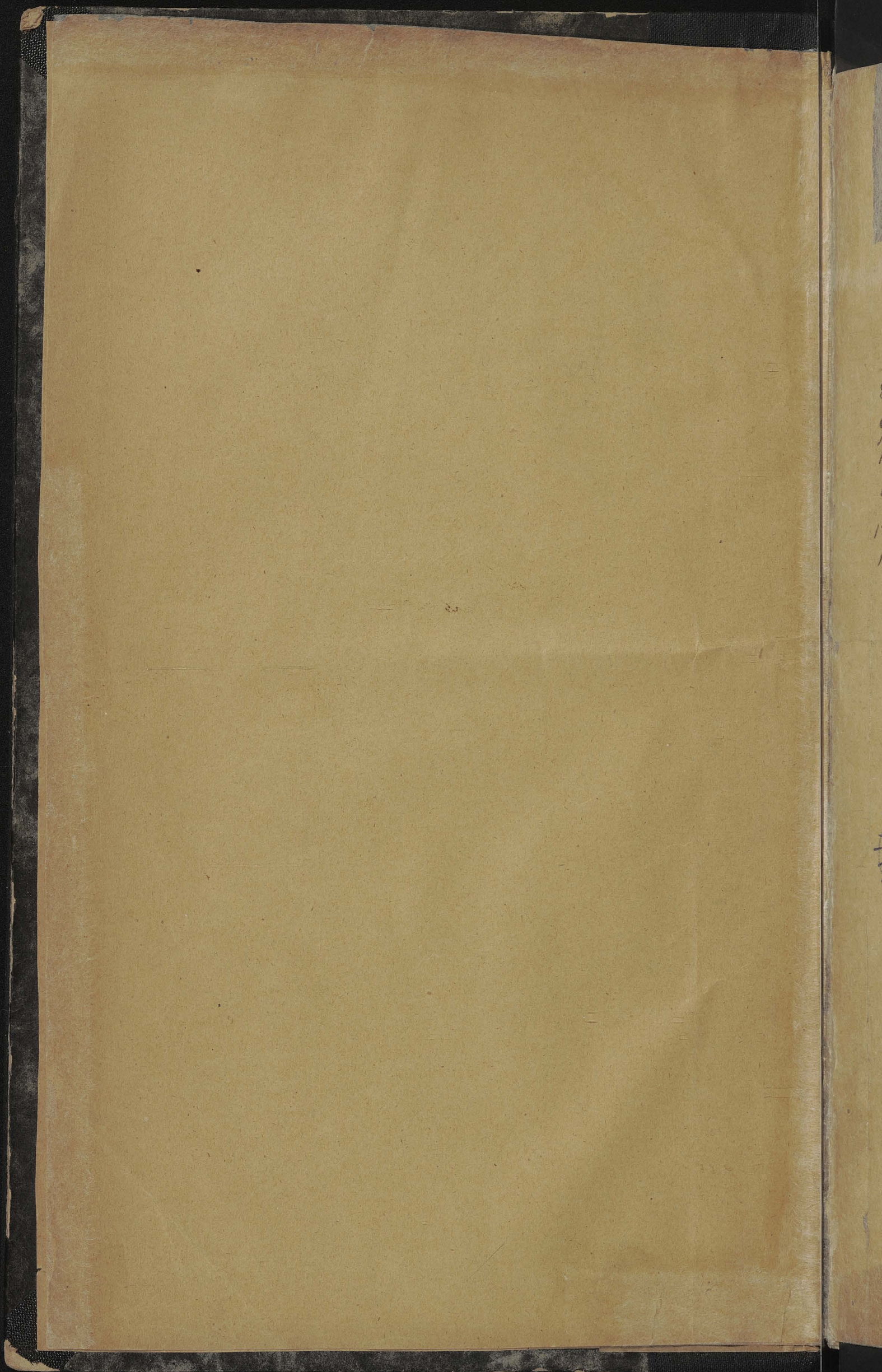
3

III

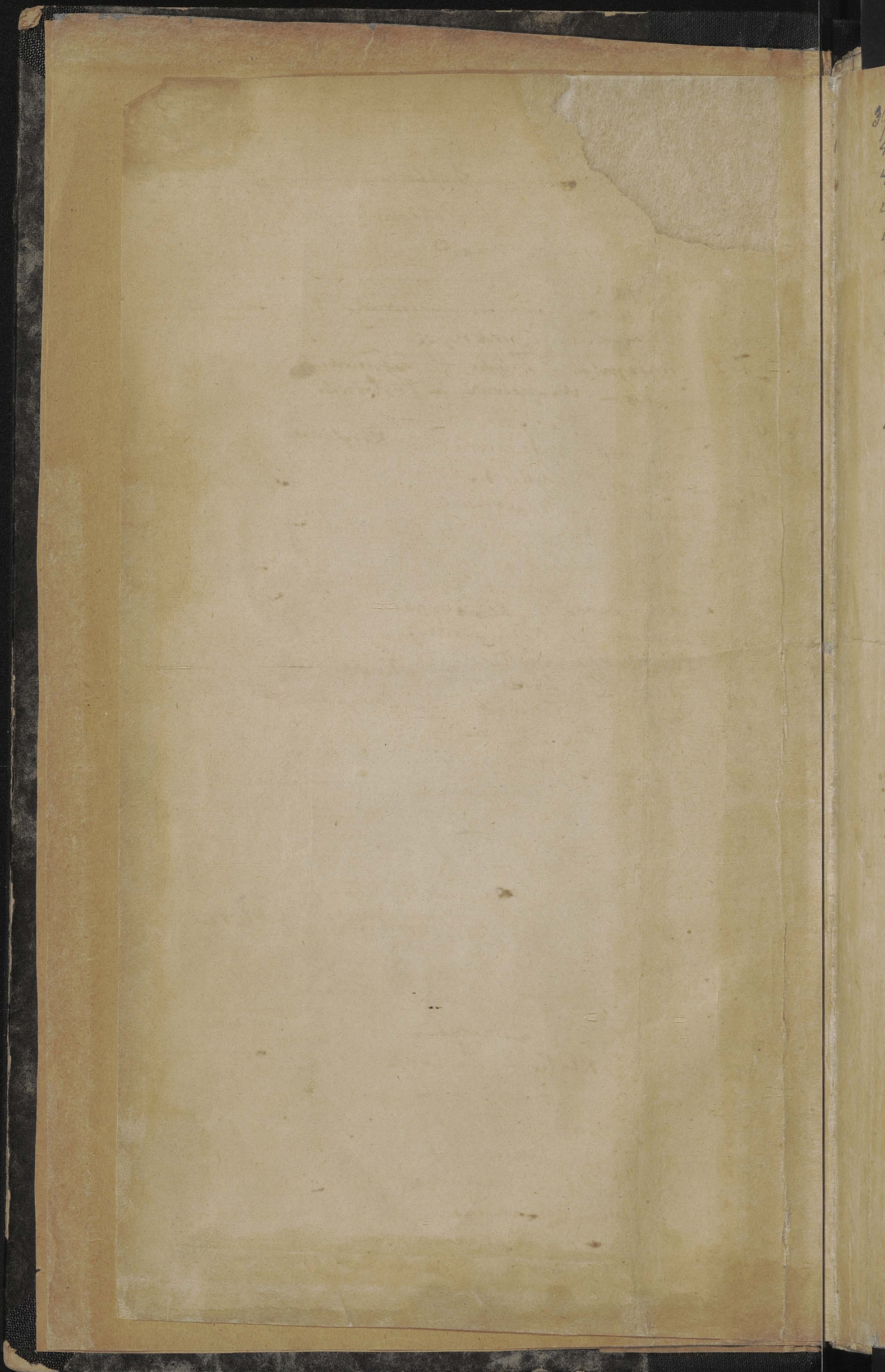

14633

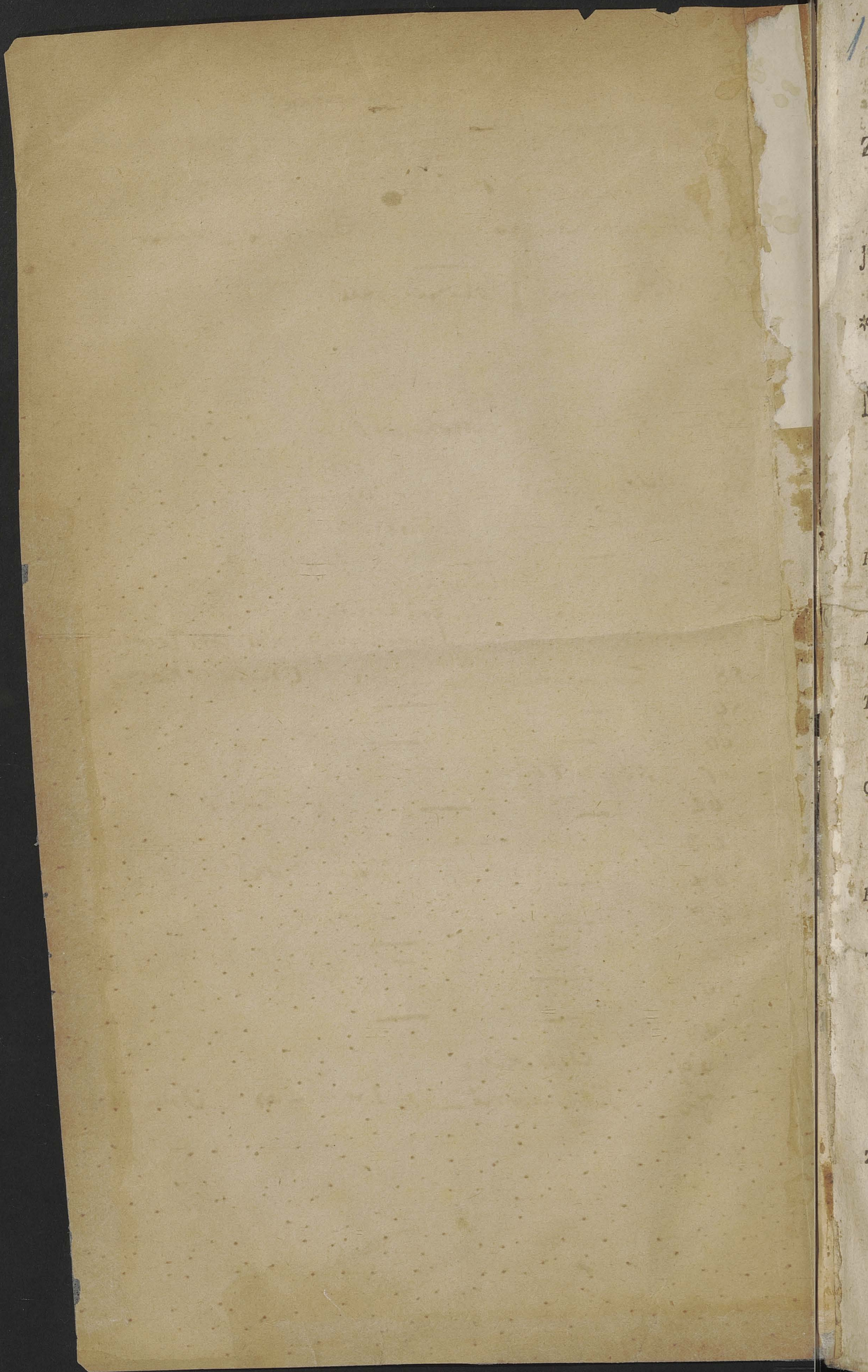

- marus - Sotłobuk
Sorocyna - Pańkowski - Chreptowicz
Piora - Zaba.
4. Pryna.
5. Prynieka - Zdrojewski. Hronowski. Kaniukowicz.
6. Hronowski - Zabudowycki
7. Myszyński - Terleki - Zabudowski
8. Sompkowski - Muszewicz - Piotrowski.
9. —
10. Dominikanie - Sramowski - Kotylinowski.
11. Gątkowski - Cystersi.
12. Smyski - Rembowski
13. Niemcewicz - Cystersi.
14. — Rembowski.
15. Rembowski - Gątkowski.
16. Sierakowski - Rembowski.
17. Rembowski - Niemcewicz.
18. Smyski - Cystersi. Kurowski —
19. Basz - Zdanowicz - Porcembowska.
20. Chojewski Tomkowicz —
21. —
22. Murawko - Kownacey Chojewski.
23. Chojewski - Jankiewicz - Bogustawski.
24. —
25. [Chojewski.
26. Tomkowicz - Chojewski.
27. Kossak - Laskarys - Tyshkiewicz - Plater.
28. Abramowicz. Laskarys. Horain.
29. Laskarys - Tyshkiewicz Horain.
30. Zabietto - Laskarys
31. Horain. Plater. Laskarys
32. —
33. Laskarysowie.
34. Laskarys - Melowicki.
35. Redziwiłł - Laskarys.
36. Kossak - Laskarys.
37. Plater - Laskarys.
38. — Jwańkowicz Gorymata - Soroka.

- 39 - Bonidytyński - Bukarewicz,
 40. Boharewicz - Wollowskowna
 41. — — —
 42. — — —
 43. Pzkaliski - Pucata
 44. Alexandrowicz. Kapelowicz. Domanicki - Tętko
 45. — — —
 46. Maleszewski - Bernardycki,
 47. — — —
 48. — — —
 49. — — —
 50 - Laniowski, Mokrecki.
 51. — — — Kosiński.
 52. Urbanowicz — Mokrecki
 53. Laniowski — Mokrecki.
 54. — — —
 55. Jelscy — Czerwinski,
 56. Janowski - Włodkowicz.
 57. Oskierkowie Sukiwicz - Niczabkowski,
 58. Tukanowski. Sukiwicz Oskierko Kowczy,
 59. — — —
 60. — — —
 61. Niczabkowski. Sukiwicz.
 62. — — —
 63. — — — Tukanowski.
 64. — — — Wolań.
 65. — — —
 66. — — — Tomaszewicz.
 67. — — —
 68. Tomaszewicz
 69. Oskierko.
 70. Tukanowski — Sukiwicz — Oskierko

47

PRODUKT

W S P R A W I E

446

*Wielebnych Bernardynek Mińskich, z W. JP. Leonem
Maliszewskim Marszałkiem JO. Xcia Prymasa.*

R z e c z o t o :

Ażeby majątność Hatow w Wdztwie Mińskim sytuowana z swemi całkowicie attynencyami, Funduszem Alexandra Słuszki na Konwent Bernardynek Mińsk: oddana, przy ich dzierżeniu umocniona y upewniona wyrokiem Trybunału, odniosła za sobą świadectwo, iż Dekret Ziemski Miński za apellacją od którego jest dopiero sprawa, nienależnie oną uległą acz w częściach mocy Przywileju Juris Caduci mianował, y ażeby tentacya o nią pródżna, naganiona, niewoliła przyczynę niewinney proſtytucyi do zwrotu znacznie łożonych wydatkow.

z Następney o tym wiadomości.

Dobra Hatow początkowie czyiemu należały Aktorſtwu, o to w dzisiejszym Procederze nie ma sprzeczki, y wywod ich obrótu gdy świadectwem Dokumentow wsparty pewną znayduie twierdżę.

Pewnym więc niech będzie, że po przedaży Horskemu od Maſſalskiej y innych, część Słuszkowska za Prawem kupli, do Dziedziczenia Wołotkowiczowi Pifarzowi Ziemskiemu Mińskiemu dostała się.

Ale o to dopiero sprawy nie ma, bo cała kwestya, czy były Mniszki na Hatowie z jego attynencyami przez Alexandra Słuszkę Fundowanymi, albo nie?

Do możności nastęego Funduszu nie przeszkadza naymniey to, ani o Existencyi jego znosi Prawdy, że częścią przez Horskich, częścią przez Wołotkowicza dziedziczony był Hatow pierwey lub też specifice po Rm 1742, jak Dokumenta przez W. Maliszewskiego składane poświadczają.

Bo gdyby Mniszki nastanie swego Funduszu w tym czasie mieniły, w ten czas na zaprzeczenie byłby argument z dowodu, iż Hatow w cudzym nie Alexandra Słuszki pod tę porę znaydował się Aktorſtwie, a per consequens fundowanym od Słuszki dla Mniszek być nie mógł.

Lecz gdy Mniszki Fundusz sobie uczyniony dowodzą późniey, to jest za kupnem Hatowa całego, przez Alexandra Słuszkę, potrzebniey jest y ważniey byłoby W. Maliszewskiemu dowodzić, iż Alexander Słuszko nigdy Hatowa nie był Dziedzicem, iż y w tym czasie kiedy dowodzą Mniszki uczynioną sobie Fundacyą, Hatow był w cudzym Aktorſtwie y Poslesyi, bo to że pierwey był w Dziedzictwie Horskich y Wołotkowicza nic nie konwin-kuie, gdy na to, że y Alexander Słuszka mógł późniey kupić, y za kupłą Fundować Mniszki, nie ma żadnego niepodobieństwa.

A

Po-

W. Rupsylo Towarz Lemu

447
Podobnie y to nie zastanawia, że z Działu między Słuszkami czynionego, Dobra Hatow dostały się na schedę Krzysztofa nie Alexandra Słuszki, bo przeciwko tej prawdzie same nie mówią Mniszki, ale też to drugiey nie znosi prawdy, że Alexander z działu inne mając Dobra, a za Prawem nabycia, doszedłszy Aktorstwa Hatowa z całemi attynencyami Fundował na onych Bernardynki Mniszkie.

Nie było to rzeczą nad osobliwą dla Alexandra Słuszki, że nie mając pierwey, później do dziedziczenia przyszedł Hatowa, nie może też być y Aktorstwo jego kwestyonowane, ztąd tylko, że te z działu nie było mu przeznaczone.

Krzysztof Słuszka z działu był Aktorem Hatowa, później Hatow dostał się Wołotkowiczowi, y w tym też czasie kiedy albo Krzysztof Słuszka albo Wołotkowicz byli possydującemi, jako nie mógł być, tak nie był dla tego uczynionym przez Alexandra Słuszkę, dla Bernardynek Fundusz.

Później kiedy po Wołotkowiczu został Aktorem Alexander Słuszka za Prawem nabycia, uczynił wraz Fundusz, y tego existencya tak się probuje.

Nie są dziś w stanie Bernardynki złożyć y okazać in esse Fundusz, bo im przypadek ognia existencyą tego zniszczył, y dla tego to dopiero tak nie wczesna o Possesją Mniszek utworzyła się kwestya, której pierwey moc y pewność, byłością Funduszu naydoskonalej przeświadczała się.

Nie jest tu jednak takie zdarzenie, które może otworzyć Prawo W. Maliszewskiemu odjęcia ważne nadaney Bernardynkom własności, albo formowania zręcznie tego argumentu, że gdy Funduszu nie ma, Mniszki przy Possesyi Hatowa alienatorie utrzymują się, bo gdyby był Fundusz, nie byłoby sprzeczki, sprawy, y jakiegokolwiek kwestyi, dziś za nie byłością jego, została kwestya, ale w tej za pewnością dzierżenia Mniszek, zatarcymi dowody być nie mogą.

Nie tak już pewność o Fundacyi Mniszek na Hatowie zatartą została, żeby Possesya ich y własność za stratą Funduszu utraciły obronę, natury bowiem czyli samego obiektu Funduszu nie ma, ale ślady byłości jego żyją w świadectwie Dokumentów do wsparcia Prawa possydowania Mniszek zawsze zdolne.

Skoro uczynionym został Fundusz, wraz Bernardynki weszły w Possesją Hatowa, ta niekwestyonowana im była, a rząd ich do tylu ile tylko Właścicielowi jest wolnym, nikogo bynajmniej nie obruszał, czyniły zmianę gruntów Dóbr Hatowa y Wsi Michnowicz na grunta sumieźne z Granicznymi, y przeto obrótu Hatowa naydoskonalej y nayzręczniey wiadomemi. *Świadczy za tą prawdą pod Rm.*

1646 7bra 8 ograniczenia między Hatowem a Korolleszczewiczami Horskich. Wymienia ten Dokument y wspomina Fundusz od Alexandra Słuszki na Hatow ze Wsiami, Bernardynkom uczyniony, świadczy razem iż Bernardynki za onym w takiej jaka Aktorom należy zostawały possesyi.

Więc dowód jest, że między tym czasem Hatow ze Wsiami kupionym był przez Alexandra Słuszkę, i dla Bernardynek fundowanym został.

Ani Aktor bez fundamentu do dzierżenia Dóbr jakich przychodzi, ani też Dobra ile dość znaczne, znajdować się kiedy mogą bez Aktora, bliska zatym kalkulacya, że i Bernardynki ile w tak absolutną Possesją bez byłego Funduszu wchodzić nie mogłyby,

by, i ktokolwiek gdyby w ten czas zostawał Hatowa Aktorem, nie dopuściłby tego Bernardynkom, skoroby one wolnego i Prawnego nie miały wstępu.

Nie probuje W. Maliszewski, ażeby Hatow w tym czasie kiedy mówił Mniszki sobie uczyniony Fundusz, to jest po Roku 1642. w jakim był Aktorem Wołodkowicz Pisarz Ziemki Mińskiej, nie mógł być kupionym przez Alexandra Słuszkę, a za cóż? przeczy bez fundamentu tu prawdzie ze strony Bernardynek opowiadanej, gdy pewniejszy na ich stronę jest dowód, i gdy one pewnie o tym powiedzieć potrafiały, jako mające Dobra z rąk Alexandra Słuszki.

Wołodkowicza ustało Aktorstwo, to ma być nayspewniejszą wiadomością, bo mimo tej uwagi, że on kupiłszy te Dobra opuszczać nie wyprzedawszy niemógłby, jest jeszcze przekonanie z tego widoku, iż jemu nie tajna była Possejja Mniszek, ani tej fundamenta. Gdyby więc trwało jego Aktorstwo, wiedziałby gdzie się jego ma dopomnieć, nie dozwoliłby Mniszkom nie wolney Possejji, a nadewszystko przeczyłby szafunku tą jako swoją własnością, to jest zamiany gruntów.

Gdyby znowu to było fałszem, że od jego Alexander Słuszka nabywszy Hatow fundował Mniszki, nie pozwoliłby na żaden krok któryby jego denegował Aktorstwo, albo tworzył i głosił tę nie pewność, że Hatow jest nadany Mniszkom, a za Funduszem Alexandra Słuszki.

Przecież inaczej jest rzecz: zamiany w Roku 1646. między Mniszkami jako dzierżącymi Hatow za Funduszem, a Horskimi Korolewiczewicz Possejorami i Aktorami, na grunta czynionej, był Wołodkowicz i wiadomym i świadkiem, zamiana z swej istoty i postępku głosiła Aktorstwo Hatowa Bernardynek, wspomniała przytym, iż te Aktorstwo nadane im przez Fundusz Alexandra Słuszki, a on do takiego Dokumentu pisał się Pieczętarzem.

Widzieć w tym miejscu na dowód powyższy złożone ograniczenie.

Kto się tu dotykać nie może tej prawdy, że Wołodkowicz już nie był Hatowa Aktorem, gdy sam był tego zgola nieprzeczącym świadkiem, jak Mniszki już w Aktorstwie zostając, używały właściwey wolności.

Kto znowu wyprzec zdola, że Fundowane Mniszki przez Alexandra Słuszkę zostały, kiedy Possejja Ich w Hatowie na tym fundamencie wrzost swój wzięła, kiedy Possejja nie była tajna, kiedy z tym się ogłaszały zaszczytem, że im Hatow Fundowany, a żaden nie był, ktoby im zaprzeczył tę prawdę, owzem już to przez ograniczanie się z imi jako Aktorkami, już przez zawieranie różnych tranzaktów, pewne o tym dawali świadectwo.

Wołodkowicz był Pieczętarzem do ograniczenia i zamiany między Mniszkami, Horskimi czynionej, Dokument ten powiada, że za Funduszem Słuszki były Mniszki w dzierżeniu Hatowa. Przyświadcza tę prawdę swym Pieczętarstwem Wołodkowicz; więc z jego świadectwa odrzucony być nie może dowód, bo on naysławniej był wiadomym kto od jego miał Aktorstwo Hatowa i komu wybył, gdy sam był tego Aktorem w Roku 1642. co jest pewnym, i co sam W. Maliszewski probuje.

Niemógł też nie wiedzieć Wołodkowicz i o tym, że Alexander Słuszka Fundował na Hatowie Mniszki, jeśliby bowiem doskonałej o tym nie miał wiadomości, nie pisałby się za Świadka tego Dokumentu, który byłoś Funduszu wzmienił, czyli raczy nie

44.9

świadczylby razem o pewney Funduszu byłości, pisząc się do
rzeczonego Dokumentu Pieczętarzem.

Wreście jeśli ten jako Pieczętarz tylko do tylu mieć ostróżności
nie miał potrzeby, nayszczegulnieyszym było interessem Hor-
skich czyniących zamianę gruntow, badać się i dostrzegać iak
były pewnymi i mocnymi na Hatowie Bernardynki, oraz czy
ich to jest własność? gdy rzecz taka to jest zamiana z Aktora-
mi tylko traktować się może.

To co dziś wiekiem i dawnością oddanym zostało pod kwestyą, obo-
jętność i mitręgę, w bliskim obrótu swego czasie, nie mogło nie
być pewnym. Zapatrywać się więc dziś należy, jak w tamtym
czasie kiedy sam widok był nayszczegulniejszym dowodem, roz-
miano o Aktorstwie Bernardynek w Hatowie, ażeby tak przy-
zwoicie dochodzić można było ućmioney dopiero przypadkiem
prawdy.

Nie mogli Horscy czynić zamiany, nie upewniwszy się iż Mniszki
fą w Aktorstwie mocnym, nie mogli daley wziąć przekonania o
Aktorstwie, tylko widząc uczyniony dla nich Fundusz, wszy-
stkiego też z przyzwoitey ostróżności p zestrzegali, patrzyli na
Fundusz, Exystencyą jego Dokumentem swym zaświadczyli, a
upewnienie się ich w ten czas, skłaniać dziś ma każdego perswa-
zją do tey pewności, że był Fundusz, że za nim weszły w
Possessyą Bernardynki, bo z Dokumentem nie dla okoliczności,
ale w czystym zamiarze zawieranych, pozostałe czerpać świade-
ctwo, jakie jednac wiarę i być wedle Prawa ważnym dowodem
powinno.

Wszak Horscy nie mieli Interessu pisać fałszu, ani czynić wreście
tego dla potrzeby Bernardynek gdyby ta od onych była stara-
na nie mogliby, bo im szło o własne bezpieczeństwo, o jakim
zapomnieć dla interessu tylko Bernardynek zapewneby nie chcie-
li. Podobnie nie było interessem i Bernardynek wchodzić
w właściwe Aktorom samym zamiany, gdyby tylko dla
słabego umocnienia swey Possessyi, bo nie znać tego nie mo-
gły, że dzieło takie nayspierwey nadaćby się im nie mogło, po-
tym, że nie mają potrzeby szukać przez takie kroki upewnienia
się, gdy Possessya ich za Funduszem była mocna, nie tajna, ani
kwestyonowana.

To więc co w tamtym czasie nie na zdradę czyią, ani na odparcie
pretensyi W. Maliszewskiego, o której nicht zgadywać nie
mógł, było w rzetelności pisanym, dziś jest świadkiem tey praw-
dy, że był Fundusz Bernardynkom uczyniony, gdy byłość je-
go wartę ze wsząd wiary, dowodzą Dokumenta.

Fundusz taki de nova radice uczyniony, zaprzyśiężony, i we wszy-
tkim wedle przepisu Prawa zachowany, potrafił mówić za-
wsze za swoją ważnością, nie rodziła się też przeciw jemu ża-
dna objekcyja, a Possessya Bernardynek Fundusz rzeczony za
mocny i pewny mając fundament, była zawsze nie kwestyono-
wana.

Possessya ich co do rządu i wolności późniejsza, podobną była pier-
wszey, czyniły znowu na grunta Zamiany z Horiskim Podko-
morzym Mińskim, o czym świadczy składający się pod Rokiem.

1686. 8bra 20. Vidimus Dokumentu zamiennego.

Późniejszy już ten nie mało czas od zaczętey Bernardynek Pos-
sessyi, nie podał naymniey oną w obojętność, a nie znalazł się
żaden któryby przestępnego Bernardynkom w niewłaściwym
dzier-

450
dzierzeniu dowodził Panowania, albo ktoby zadzierżanej sobie i odjętej przez Bernardynki dopominał się własności.

Blika ze wszech miar kalkulacya, a ta pewna i sprawiedliwa, świadczy dziś w przypadku zatracenia nayrzetelniej, za byłością Funduszu.

Nie mógł nigdy do tyła los pomagać Bernardynkom, ażeby niesprawiedliwa ich Possessya gdyby ta była w Istocie, od przyzwoitego zapytania i porządnej pretenzyi załonić się potrafiła, raczy, gdyby do tyła przy oney były szczęśliwemi, iż wszyscy znając nieregularne Dóbr Hatowa przywłaszczenie, zarówno z tym pewnym przeświadczeniem się, niemogli razem otworzyć sobie wolnego Prawa na przyzwoite dopomnienie się.

Gdzie jest, aby jeden potąd przypadek lub być może takie doświadczenie, aby potrafił kto mianowicie Mniszki tak w przemocy, żeby bez Prawa, bez Funduszu przywłaszczać mogły sobie Dobra, a więcę kto być może tak szczęśliwym, żeby spełniwszy taką gwałtowność skarżonym o nią nie był, gdzie wreszcie taka dobroć któraby skrzywdzonemu tym postępkim przestać na cierpliwym milczeniu, doradzić potrafiła.

Być to kiedy może, w ten czas dzisieysze z Possessyi Bernardynek zakłócenie pokaże się słusznym, gdy insza nie jest kalkulacya, z jakieyby formować pretenzyą znalazł się Pozor. Bo odrzucić wiarę na byłość Funduszu, wnieść tylko pozostanie iż przemocą chyba weszły Mniszki w Possessyą Hatowa.

Darżo jest w mawiać Alienacyą i próbować że na dzisieyszą sprawę i pretenzyą z niey jedyny jest argument, bo mieć sprawę o Alienacyą, trzeba ażeby w niey był Dokument, i przeciw temu probacya, że zawiera Alienacyą, inaczej ani dowodzić Alienacyi, ani dla niey burzyć Possessyą nie podobna.

Alienacya jest w ten czas kiedy kto prostym Zapisem nie Funduszem, lub Funduszem a nie wedle Prawa sporządzonymi wszystkich od jego rekwizytów nie zachowującymi, odłącza od Stanu Rycerskiego Dobra, i kiedy za takim Dokumentem nastaje Possessya.

Dowodzie więc kto chce Alienacyi, trzeba żeby złożył na Alienowaną Possessyi Dokument, i z jego defektów lub nie prawości kalkulował i zbierał grzech Alienacyi, bo Alienacya nie spełnia się przez tego, kto wchodzi w Possessyą, ale przez tego który złym zapisem postępuje Possessyą i wyzuwa się z Aktorstwa.

Nie składa W. Maliszewski żadnego na Possessyą i własność Hatową dla Bernardynek służącego Dokumentu, z kądże pytam się wyczytał Alienacyą? kiedy tey tylko z widoku na Dokument dochodzić można, a kiedy bez Dokumentu, wszelki sposób dochodzenia Alienacyi upada.

Mniszki nie wydobywają dla siebie Aktorstwa z żadnego innego Dokumentu, tylko z samego Funduszu, Possessya za Funduszem Prawnie de nova radice sprawionym upadkowi alienacyi nie ulega. Jakże wnosić takie godzi się contrapozita, żeby przy Dobrym Funduszu, widzieć razem popełnioną można było Alienacyą.

W mówić to nadać się nie może W. Maliszewskiemu, że Mniszki trzymają Hatów za innym jakim Dokumentem, nie za Funduszem przez Alexandra Służkę dobrze sprawionym, bo Mniszki wszelkich innych fundamentów swej possessyi wyrzekają się, a przeciwko tey prawdzie żaden ze strony W. Maliszewskiego nie składa się Dokument.

451
Burzy W. Maliszewski dobre Bernardynek Hatowa dzierżenie, ale nie dla tego żeby za Dokumentem jakim nie za Funduszem, lub za Funduszem, a nie wedle Prawa sporządzonym trzymały, tylko dla tego: że nie ma y nie okazują Funduszu. Zastanowić się przytym, jak nie stosowna do wyroku prawaly do przyczyn jest konsekwencya.

Bo pozwolić na czas, że nie ma y nie było prawnie uczynionego Mniszkom Funduszu, przecież nie to jest konkluzją żeby co w Possessyi Mniszek mógł wygrać W. Maliszewski.

Jeżeli powiedzieć: że nie ma Funduszu y żadnego Dokumentu, więc Possessya ich byłaby nieprawna to prawda, ale nie z powodu alienacyi, bo zkad ślad alienacyi, kiedy nie ma Dokumentu. Gdyby przeto tak już Mniszki osądzić przyszło, przecież nie ma wygranej dla W. Maliszewskiego.

Pokaże się bowiem: że źle Mniszki trzymają jako bez żadnego Dokumentu, więc zwrót Dóbr idzie temu, kto jest ich prawym Akto-rem, ale nie dostają się Kadukowi, bo temu tylko na użytek same idą szczegulnie alienacye.

Nie grzeszy ten najmniey, komu niesłusznie Dobra odjęte zostają, y kto oporu uczynić takiemu nie zdoła krokowi, niewinni więc byłiby Dziedzice Hatowa ztąd tylko, że w Possessyi jego zostawały Mniszki, kiedy Dóbr tych nie alienowali, y na alienacyą ich żadnego nie dali Dokumentu, przeto im zwrót zawsze należałby, gdy utratą karani być nie mogliby, nie dopuściwszy się grzechu alienacyi.

Konstyt: 1726. o Alienacyi pisząca, dopuszczenie się tey utratą Dóbr karze, rozciągając tę karę na Sukcesorow za popełniony przez Poprzednikow grzech alienacyi. Zatym wyrazy tego Prawa konwinkują, iż alienacya spełnia się od tego, który odłącza swe Dobra, nie zaś który wchodzi w tych Possessyach.

Gdybyż powiedzieć jak mówi W. Maliszewski, że Funduszu nie było, a przestać na tey drugiey prawdzie, iż innego jak same się Bernardynki znają, nie ma nadającego im Possessyą Dokumentu, zkadże możnaby konkludować, że spełniona alienacya, kiedy byłby dowód tylko na to: że Bernardynki bez Prawa trzymają, ale żaden na to, że bezprawnie przez Dziedzicow alienowane, czyli odłączone od Stanu Rycerskiego dla Bernardynek zostały Dobra.

Co przeto konwinkować mogłoby Mniszki o złey possessyi, to samo nie służyłoby do przekonania, iż ci za których Aktorstwa zajęły Bernardynki do Possessyi Hatow, popełnili alienacyą.

A zatym ani utratą Dóbr jako bez popełnionej alienacyi karać Dziedzicow, ani przyśądzać Hatow, dla W. Maliszewskiego za Kadukiem możnaby. Darmo więc: że klóci Possessyą Bernardynek to najbliższe przekonanie, bo y za przegraną Mniszek, nie pozostaje nic do wygranej dla jego.

Tym więcej, jeden argument ma W. Maliszewski w Procederze ten, iż nie ma Funduszu, kwestya zatym cała, był albo nie? owoż, czy był Fundusz, czy nie było Funduszu, pytać oto nie jest nawet mocen, a zawsze wygrywać nie jest zdolnym.

Jemu bowiem dowód cały y moc pretenzyi na samym Kaduku wspierałacemu, nie pozostaje mówić y próbować w sprawie skoro regularnie, tylko że alienowane Dobra dla Bernardynek, bo w tenczas Prawo dochodzenia mu otwarza się.

Nie powiada przecie: że Fundusz Alexandra Służki, jakim się Bernardynki szczyca, był alienacyiny y nie wedle prawa sprawiony, ale

ale całkowicie exystencją tego przeczy, innego nieprawnego nie wynajduje służącego Bernardynkom Dokumentu, więc z pierwszego, to jest: z zastanowienia się nad kwestyą o byłość Funduszu, że tego nie zowie alienacyinym, nie ma sprawy o alienacyą, y z drugiego, że innego nie ma żadnego Dokumentu, z którego dowodzić mógłby W. Maliszewski alienacyą, nie ma sprawy y nie może mieć o alienacyą.

Kwestya też o byłość Funduszu, wolności jemu przyzwoitego procedowania nie zostawia, bo jeśli Fundusz był, ten był dobrym y sam tego nie przeczy Maliszewski, a zatym próżnie proceduje, a jeśli ani złego, ani dobrego nie było Funduszu, nie było y alienacyi, bo to nieprawny tylko tworzy Dokument albo Fundusz, więc znowu nie ma prawa dochodzenia, bo jego za Kadukiem ustaje Aktorstwo w tenczas, gdy nie ma alienacyi.

Któż tu dopiero widzieć nie będzie, że w nieprzyzwoitym Procederze niewolną na siebie nawet Aktora bierze W. Maliszewski postać.

Lecz jakkolwiek odjęcia własności Bernardynkom przedsiębierze plantę, w każdej to dostrzegać winien: że prawego posłydowania wzruszyć nie zdoła.

Czy tentuje za Kadukiem, to bez przekonania o alienacyi, Kaduk mu nic nie nada, czy konwinkuje Bernardynki z względu, że nie składają Funduszu, to prócz tey uwagi, że bez Funduszu zganiona nawet własność do jego należeć, naymniey nie mogłaby, pewność jeszcze byłego Funduszu nie zatarła, ztłumić nieprawną pretensyą zawsze potrafi.

Prócz pierwszych na byłość Funduszu złożonych dowodów ciągiem wyświecać się za onym nie kwestyonowana Bernardynek aż do zaklucenia W. Maliszewskiego Possessya.

W tenczas kiedy prawo zaszło determinujące przysięgę na Podymnym, Bernardynki zaprzysięgały, a tu nowy jest dowód: że one były fundowanym na Hatowie.

1690. *Julij 20. Świadeztwo wykonanego juramentu składa się.*

Gdyby wiadomość tamtego czasu nie zajmowała tey prawdy, że Fundusz był uczyniony dla Bernardynek, że za onym dzierżą Bernardynki Hatow, ani solenność zaprzysiężenia od samych tylko Dziedzicow wedle prawa rekwirowana, byłaby do ich stosowaną właściwie, ani też ich zaprzysiężenie przyjęte być mogłoby.

Inaczej, kiedy to wszystko pełniły Bernardynki co należało właścicielom Hatowa, kiedy exekucya prawa do ich stosowana y od ich dopominana, świadczyła za aktualnością y pewnością Possessyi, nie wierzyć dziś tey widzialnie prawdzie nie podobna.

Trwała ich Possessya y późniey bez żadney kwestyi, a pewność ich dzierżenia, oraz własności uręczał Fundusz Prawny, którego w swoim miały ręku.

Przypadek potym ognia wszystkich mieszkańcow Mińskich równie krzywdzący, nie wyłączył od zatracenia służącego Bernardynkom Funduszu, w tenczas jak z prawnie informacyi należało, uczyniły Bernardynki poświadczający to zdarzenie manifest, wspominając o utraceniu Funduszu.

1741. *Junii 7. Składa się Proces.*

Wiara, która pierwey z niezaprzeczoney ani wątpliwey prawdy, mocną w przekonaniu wszystkich Obywatelow była, twierdziła y po zdarzonym przypadku o byłości Funduszu, a per consequens

quens o legalnym przez Bernardynki 'Hatowa dzierżeniu: nie było przeto żadnego któryby przez nie mały jeszcze czas, bo aż do Ru 1779. kwestyonować odważył się Bernardynek possessya. W tenczas ledwo W. Maliszewski po wyjednanym Juris Caduci Przywileju rozpoczął w takiej kwestyi w Ziemstwie Mińskim Proce-der, y uzyskał oczewisty Dekret, od uciążliwości którego gdy Bernardynki appellowały, y o to dziś sprawa, następuje krótkka.

Uwaga nad tą prawdą y nad nieważnością W. Maliszewskiego pretensyi.

Pierwszy jest argument W. Maliszewskiego, iż nie składają Bernardynki Funduszu, prawda o tym bez głosu jego jest pewną, bo to same Bernardynki najpierwey przez własny manifest opowiedziały, ale nie już ztąd taka idzie konsekwencya, że possessya ma być im odięta.

Nie ma Funduszu y obiektu tego, pretendować nie można, bo zgorzał, ale dowód że był, służy do upewnienia Mniszek przy possessyi, bo w przypadku zaginięcia tego tylko badać się, y tym się ratować jedynie pozostaje.

Gdyby dla tego: że przypadek wziął Dokument, rzecz na którą służył Dokument utracić ulegała, w tenczasby argument W. Maliszewskiego miał miejsce, chociaż zachodziłaby kwestya kto jest bliższym do takiego argumentu, bo każdyby z nim spieszył, gdy jest najłatwiej mówić to do czego się same Mniszki znają, że zgorzał Dokument, y gdyby argumentu ztąd uformowanego, dość byłoby na wygranę.

Lecz kiedy przypadek jednego, przynosić przyzwoicie drugiemu nie powinien. uzysku, mało jest z samego przypadku do wygranej konwikcyi, bo tym wojować, jedno jest co mówić: ponieważ zgorzał Fundusz, więc Hatow wziąć W. Maliszewski powinien.

Nie pewna znowu konkluzya W. Maliszewskiego, że gdy nie ma Funduszu toć y nie był, bo to dwie własności bardzo się między sobą różnią y nie mają tak dalekiego związku, żeby jedno drugiemu wraz odpowiadało. To jest prawdziwy wniosek, że gdy nie było być nie może, ale chociaż nie ma, dla tego przekonywać się nie można, że nie było.

Trzymać bowiem tak, trzebaby wyprzeć podobieństwo przypadków, które często prześladują, trzebaby też powiedzieć: że próżne jest Prawo, które y przypadki zatracenia, y regułę za onymi postąpienia, y wreszcie pewność na rzecz z obrony zapisów wyzuta, opisało.

Lecz gdy na to wszelka słuszność pozwolić nie zdoła, upada wniosek przeciw jey, a mimo to: że nie ma Funduszu upewniać się należy że był z dowodów, które Bernardynki do każdego przekonanie składają.

W kwestyi o byłość Funduszu, nagania W. Maliszewski manifest przez Bernardynki uczyniony, a razem utratę Funduszu opowiadający mianując go fałszywie uczynionym.

Nie uczynienie w czasie przyzwoitym manifestu, dałoby Prawa zręczniejszego przeciw Possessyi Bernardynek formowania argumentu y mocniejszego, bo możnaby mówić: że nie było Funduszu, kiedy zatracenie jego w właściwej porze przez manifest jak Prawo wymaga nie opowiedziane, y wniesćby można: że fałszywie Bernardynki byłość w mawiają Funduszu jako nie wczesnie, to jest w tenczas kiedy już zakłóconymi zostały.

Ale

Ale kiedy uczyniony w czasie Manifest, jest exekucją nakazu prawa, nie jest dziełem żadnego wykroczenia, a zostawuje z siebie ślad tej prawdy, że był Fundusz, kiedy nie dla potrzeby interessu, ale zdarzonego przypadku byłość jego głoszona była.

Dochodzić raczey prawdy z tego Manifestu należy, nie zaś krzywdzić go godzi się, bo on Fałszu niema, kiedy nie było potrzeby Bernardynkom używać tego na jakąkolwiek zafsonę ich possessyi, jako nie kwestyonowaney.

Tak długi czas spokojnie possydującym, spodziewać się zapewne nie przyszło, aby ich kłócono, nie przyszłoby też zapewne, i Projekt taki bez potrzeby pisać nieprawdę. Lecz kiedy taka suspicya wolna, nie przepomniałyby pierwey przez taki krok ogłaszać Funduszu, żeby byłość jego nie znaną utworzyć, przecież przez sto lat tego nie czyniły. Czemu? bo był Fundusz, bo na zatrącenie jego skarżyć się nie mieli przyczyny, a gdy przypadek odkrył im potrzebę, w ten czas zanieśli Manifest pisząc prawdę, której wyprzec nie podobna.

Wart jeszcze Manifest wiary, bo ten się wspiera przysięgą razem z tą prawdą, że był Fundusz, kwestya więc o byłość Funduszu ustać już powinna, bo tak konkluduje Prawo Art. 24. R. 4. przez słowa:

„Ustawujemy, jeźliby komu listy zginęły &c. a potym przyszłoby
 „do prawa, a tychby listow za oczewistym zeznaniem, w którym
 „Urządzie zapisanych nie było, tedy ten, kto listy stracił, albo
 „komu te listy przyśluchują, ma donieść ludzi dobrymi, i przy-
 „siądz, że te listy zginęły przygodnie, a gdy tego dowiedzie,
 „rzecz swą odierży.

Gdyby więc na dowod byłego Funduszu, sam tylko Manifest składały Bernardynki, dość byłoby do odzierżenia się przy własności tego wedle myśli prawa, skoro prawdę o tym dodającą się upewnniają przysięgą.

Dziś więcej potrafią każdy wziąć przekonania, kiedy inne składają się dowody, to jest świadectwo Dokumentow przyznanych, którym nic uwłóczyć wiary nie może.

Nie można burzyć ważność tych Dokumentow, ani-też inaczey na one, tylko jako prawdziwe, patrzeć wolno, trzeba też i wierzyć temu wszystkiemu, co tylko ślad z ich wiadomości oddaie.

Nie przekonywał się tak Sąd Ziem. Minłki, owszem potrafił wziąć uwiadomienie, że nie było funduszu, w czym że się pomylił, sama uwaga na przyczyny, które go konwinkowały, inſze da przekonanie każdemu.

To pierwszą było popudką, że z działu między Słuszkami w Roku 1599. czynionego okazuje się, że Hatow dostał się Krzysztofowi Słuszce, nie Alexandrowi.

Nic to nie służy do konwikcyi, jako się wyżej o tym mówiło, bo Mniszki nie dowodzą w tym czasie uczynionego sobie funduszu, kiedy Dział był uczyniony, a zatym dział ten znosi Existencyi Funduszu naymniey w lat 47 uczynionego.

Powtórę: że okazuje się z Dokumentow, iż Hatow w Ru 1640. był dziedzictwem Wołodkowicza.

To nietylko nie służy za argument przeciw Bernardynkom, ale ich wspiera doniesienie, bo z tego wyvodu doszła do siebie probują fundacyą, że od Wołodkowicza kupiwszy Aalexander Słuszka, fundował Bernardynki na Hatowie, i dowodzą, że w ten czas, to jest w Ru 1646. już nie był Wołodkowicz Dziedzicem, bo Mniszki były w possessyi, bo czyniły zamiany, jako Aktorki, a

Wołodkowicz sam znalazł się do tego, iż już nie ma do Hatowa żadnego wstępu, gdy pisał się do tego Dokumentu, który świadczył ustatę jego aktorstwo, za Pieczętarza.

W ostatku skonwinkował się Sąd Min: że nie było Funduszu, z racyi iż Dokumenta mówiąc o funduszu daty jego nie wspomniały. Ta przyczyna i odpowiedzi nie potrzebuje, bo co do dzisiejszey sprawy przynieść zdoła punktualna wiadomość daty, kiedy czyniony Fundusz, kiedy to jest jedyna i pryncypalna uwaga, czy był Fundusz.

Wszak niema sprzeczki o kalkulacyą z possessyi, aniteż zachodzi jaka likwidacya, do której zbior czasu potrzebnie wchodzi, nie jest też sprawa w tym składzie, że Fundusz tylko w jednym specificie mógł następować Roku, lub Mścu, i żeby o Datę spór zachodził.

Przed dzierżeniem Wołodkowicza nie mógł być fundusz, i Bernardynki też do tego się nie znają. Więc o to niema kwestyi. Późniejszych lat niema dowodu, kto był Hatowa Aktorem i Possessorem prócz tylko Bernardynek, a na cóż tu wiadomość czasu, kiedy uczyniony Fundusz, gdy o to tylko rzecz czy był fundusz.

Wszak mniej i to znaczy, że Bernardynki dowodzą, iż w Ru 1646. był uczyniony fundusz, z dokumentu zamiennego, bo go nie używają, aby przekonały, że w tym koniecznie czasie nastąpił Fundusz, ale tylko na dowod, że był, kiedy za nim weszły w possessyą, i kiedy świadectwo na byłość jego mieści się w Dokumentencie.

Jeżeli nie podobało się wierzyć, że w tym specificie Roku uczyniony był Fundusz, nichtby do podobieństwa nastania jego, pierwszy lub późniejszy czas rozumieli być zdolnym, bo dwa wieki dość wystarczały na uczynienie Funduszu.

Owoż bliskie przekonanie, że pobudki, do których się Ziemstwo Min: przez przyczyny do Dekretu weszło zeznało, nie były wartemi zjednać to przekonanie, że niema funduszu, kiedy existencya jego, przez wszelkie dowody wyświeca się.

Sam W. Maliszewski, w tym samym miejscu, gdzie wypiera existencyą funduszu, razem za byłością jego mówi, a to dowodzi pro-ceder.

Przywilej juris Caduci wyjednany nie stosuje się tylko do Michnowicz i Ostrowia, więc wedle jegoż, niema kwestyi, iż Hatow dobrze jest fundowanym.

Michnowicze zaś i Ostrow są attynencyami Hatowa, i te inżey nie oznaczają natury, tylko co pryncypalne Fundum Hatow. Nie można tedy przekonywać się inaczej, jak tak: Jeżeli Hatow dobrze fundowany nie podpada alienacyi, ani ulega Przywilejowi Juris Caduci, toż i attynencye jego jedną o sobie mają defini-cyą.

Wszak Bernardynki razem całość possydując, nie mają oddzielnych Funduszow, to jest gdyby na Hatow jeden, a na Michnowicze, i Ostrow drugi, ale powiadają i probują, że i jednym czasem, i jednym Funduszem wszystko to dla nich oddanym zostało. A prawdy tej co do połączenia się Hatowa z Michnowiczami i Ostrowem sam W. Maliszewski nie przeczy, a na przypadek ten, nie rozdzielnosc tych dowodzi.

1642, 7bra 11. Inwentarz z ograniczeniem Wołodkowiczowi sporządzony.

456
Jeżeli Przywilej nie nadaje mocy ruszać Hatowa, nie jest w podobieństwie kwestyonować jego attynencye, bo tak być nie może, ażeby Dobra jedney natury, i razem fundowane, w jedney części dobrze, a w drugiej źle były Fundowanymi, bo fundusz albo dobry, albo zły zawsze całkowicie być musi, a gdy Hatow okazuje się dobrze być fundowanym, gdy sam W. Maliszewski nie biorąc nań Przywileju, tak przekonywał się. Więc i części jego przy których tylko Hatow jest Hatowem, odrywanymi być niemoga.

Tłumaczy tak w prawdzie W. Maliszewski, że Przywilej jemu służący całości Hatowa dochodzić dozwala, ale to, że zawodnie, własny krok jego pierwszy procederu, który dziś świadczy, jak rozumiał biorąc Przywilej, konwinkuje.

Nie trzeba tam remonstracyi, gdzie widok największym jest argumentem, ani tłumaczenie przyzwoite i wolne być może, bo Przywilej obojętności mieć nie może, i nie powinien, bo Przywilej nie sądzić, ale exekwować należy, a tu podsuwając z tłumaczenia obojętność pod hasło Przywileju, trzeba by pierwey o Przywilej i wyrazy jego, niżli o zysk na Przywilej mieć sprawę.

Przywilej Hatowa nie wyraża, nie dał więc mocy W. Maliszewskiemu wzierać i burzyć possessyą Hatowa, nie zajął też jego i sam W. Maliszewski Procederem ani na Trble, ani początkowie w Ziem. Min. wiedzionym.

Dowód zatem do zupełney konwikcyi, że Hatow nie ulega kwestyi, ani wchodzić może w Proceder właściwie i przyzwoicie, a razem rekognicya, że on fundowanym dla Mniszek został.

Posunął się w prawdzie na trzecim już terminie i do Hatowa Wny Maliszewski, tłumacząc sobie ku temu prawo z wziętego powtórnego Przywileju, ale te jego przedsięwzięcie odpięra Konstyt. 1778. która całkiem Duchowne Dobra approbowała, i od prześladowania uwolniła.

Pierwszy Przywilej dochodzić Hatowa nie dał mocy, drugi na Hatow nie wcześniej wzięty wspierać pierwszego nie zdolny, bo prócz tego, że byłby przeciw woli wymienionej Konstyt. nie może z siebie nic znaczyć, bo dwa Przywileje na jedną rzecz wychodzić nie mogą.

Jeżeli pierwszy zajął Hatow, toć drugi nie potrzebny Przywilej, jeśli zaś pierwszy na Hatow niedany, drugi już dany być nie mógł, ile po zaśley Konstytucyi.

Zmieszali Przywileje plantę W. Maliszewskiego do tyła, iż z żadnego wolności wziąć na wstęp do Hatowa nie zdoła, tłumaczy raz że pierwszy mu pozwolił dochodzić Hatowa, ale temu wierzyć czytając Przywilej nie można. Drugi raz zbiera dla siebie prawo z powtórnego, ten Projekt jako po Konstyt. niewolny, a świadczy tylko za tą prawdą, iż pierwszy Przywilej nie zajął Hatowa, kiedy drugi na to brany, którego inaczej staranie się nie byłoby potrzebne.

Pewna zatem konkluzya, że zle ja wspiera do Hatowa W. Maliszewski, że sprawiedliwie Ziemstwo Min. Hatow przy possessyi Bernardynek zostawiło, że nie słusznie założona w tym punkcie przez W. Maliszewskiego appellacya, a razem pewna i ta prawda, że był Fundusz uczyniony na Hatow, skoro on z dobrej Bernardynek possessyi poruszonym być nie może.

Na zrażenie prawdy byłego Funduszu, składa jeszcze W. Maliszewski Vidimus Przywileju na place pod Rokiem 1633. wnosząc ztąd, że mimo ten Fundusz, Hatow jest alienowanym.

Przywilej ten daleko się różni od funduszu, ani też wiąże najmniej, dobrze uczynionej Hatowa fundacyi, bo Mniszki nie na Placach ale w Hotowie y na Hotowie ufundowane.

Wolno było Słuszcze na Projekt taki wpadać, lecz gdy Mniszki fundacyi takiej nie przyiely, więc planta upadając, fundacyi Bernardynkom na Placach nie zostawiła.

Data Przywileju pod Rokiem 1633. na fundacją Bernardynek w Mińsku, a Bernardynki procedujące nastanie swego funduszu probują y dowodzą w Ru 1646. y to nie w Mińsku ale w Hotowie, nie mógł zatym dla ich być czyniony ten fundusz, tym więcej że się do niego Bernardynki nieznają.

Prócz tego Przywilej na fundacyą, miejsca fundacyi zastąpić niemoże, bo Przywilej pozwala tylko fundacyi, ale niema samego funduszu wporządku dozwoleń wedle Przywileju nastalego, więc dziś nie skutek funduszu znajdować można, ale dozwoleń tylko na fundusz widzieć należy.

Mogło być że Alexander Słuska miał intencją fundowania na placach y dla tego wyiędnał Przywilej na wolność funduszow, ale ta nieuskuteczniła, niezłożyła Bernardynkom funduszu, do którego się one nieznają, y które żadnych Placow w swey, mianowicie tych, które Przywilej wymienił niemają Posfesy, co nawet ofiarą przysięgi dowodzą.

Gdyby tak było, że fundowane Bernardynki na Placach, musiałyby te dotąd w ich zostawać Posfesy, bo z funduszu utracić Mniszki nie mogłyby, niema też dowodu na utratę, a to wszystko konwinkuie, iż nie fundowane na Placach.

Jest to tylko zamiar wmawiać y narzucać gwałtem Placow fundusz, na to; ażeby odjąć funduszowe aktualnie Dobra, lecz to tym trudniejsza jest rzecz do uskutecznienia, im niepodobniej narzucić komu niepretendowane Aktorstwo.

Zabawnie dość proceduje W. Maliszewski, tam gdzie Bernardynki dowodzą uczyniony fundusz, wypiera jego exystencją, y przekonywać się z istoty niechce, to znowu gwałtem im narzuca do czego się nieznają, na co niemają funduszu, y do czego żadne im nieśluży Prawo.

Sprawiedliwość w tym sporze by znalazła miejsce, bliżej jest tak kalkulować, że to ma się dostać W. Maliszewskiemu, na co Mniszki funduszu niemają, niech więc bierze Place przy których się nieutrzymują, a niedopuszcza się takiej tentacyi, żeby z największą krzywdą czynił zamianę, to jest odbierał Dobra, a dawał za to Bernardynkom Place.

Lecz pozwolić wreszcie, niech tak będzie, że procedującym Mniszkom Place kupione, przecież ta kupła y funduszem niebyłaby, y nie uwłaczałaby najmniej późniejszy prawnie nastalemu funduszowi.

Wyrazy Przywileju przekonywają, że na kupno Placow dana wolność y rekwirowana, więc kontrakt nie jest jedno co fundusz, ani kupła fundacją nazwać się może.

Place nadane inaczej być nie mogły, tylko na siedlisko, a jakże to nazwać funduszem można, gdy pusta y bez dochodow osada, zysku siedlącemu się uczynić niezdolna.

Wszak niedość jest do funduszu, zgromadzić tylko osoby y dać siedlisko, ale trzeba jeszcze dodać, co utrzymywać może, bo nichtby się nie gromadził do takiego funduszu gdzie mieszkać niemając o czym żyć wolno byłoby.

Niech więc tak będzie, że Przywilej aktu służy terazniejszyemu Mniszkom, nie nadworenia jednak uczynionego na Hatow późniejszy funduszu, owszem

owszem mówi za aktualną tego exystencją, gdy skutki funduszu samymże Przywilejem są przyrzeczone, y napóźniey odłożone, bo gdy Przywilej potwierdza fundacją być mającą więc dowód jest, że pod nastaniem tego Przywileju, y Mniszek ufundowanych y funduszu niebyło.

Kto wierzyć może, ażeby na Placach nastawał fundusz, y żeby siedlisko bez dochodów utrzymywać mogło zgromadzenie funduszowe, bliżej jest zawsze jako z pewnością tak przekonywać się, że gdy Bernardynki fundowane, musi być też dany do wyżywienia ich y pewny fundusz.

Odebrać Hatow iak żąda W. Maliszewski, trzeba odrzeć Bernardynki z funduszu bo innego żadnego oprócz Hatowa nie mają, a tak przysłoby patrzeć na tę niedoświadczaną praktykę, że fundusz bez funduszu zostawałby.

Bliżej jest wierzyć zatym, że Bernardynki na Hotowie fundowane, bo ich Possesya mówi za tą prawdą, y ta sprawiedliwa uwaga, że fundusz na niczym następować niemógł.

Niemozna tym więcej niewierzyć temu, gdy przez wszystkie dowody byłość Funduszu probują Mniszki, które tylko Prawo przeznaczały.

Probują pismem, bo Dokumenta złożone przyznane ani kwestyonowane jedniwą wiarę do tej prawdy, że był fundusz.

Probują świadectwem godnych wiary ludzi, iak między innemi mówi składające się w dacie

Ru 1783. 7bra 26. *Testimonium JW. JX. Biskupa Proszynskiego.*

Probują w ostatku przysięgą którey przy Possesyi tak dawney są bliższymi, y która zupełnym na pewnośc jest dowodem.

Przeciwie W. Maliszewski żadnego na ugruntowanie swey pretenzyi nie ma dowodu, nie składa Pisma, niema za sobą świadectw, do przysięgi brać się niemoże, więc żadnego niema dowodu Prawnego, na którymby grutował swoją pretenzyą.

Słusznie zatym Bernardynki proszą.

1mo. Utwierdzenia w ich Possesyi Hatowa zewszystkiemi attynencyami tak iak dotąd w dzierzeniu zostaje.

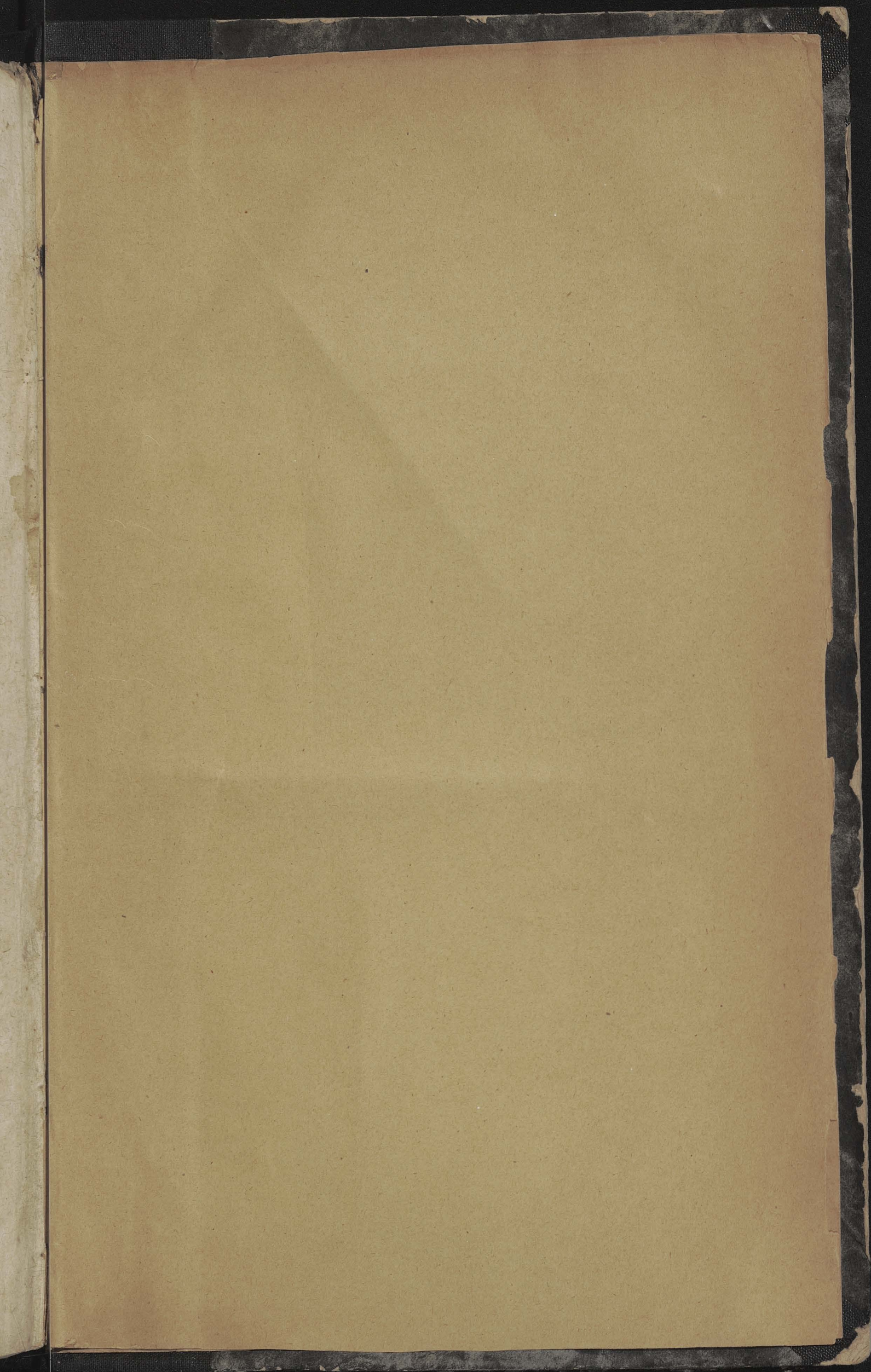
2do. Skasowania Dekretu Ziem: Misk: w punkcie odłączenia od Hatowa Wsi Michnowicz y Ostrowia, y sądzenia tych dla W. Maliszewskiego.

3tio. Utwierdzenia Dekretu zostawiającego Hatow przy Mniszkach a pokarania W. Maliszewskiego za niesłuszną od tego punktu appellacyą.

4to. Zwrotu expensow Prawnych nakazania.

O co wyniesione składają się Pozmy.

~~XXXXXXXXXX~~

Biblioteka Jagiellońska

stdr0025471

